

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU DEL "CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA,,

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Gerona	1 pesseta trimestre
Fora	1'25 id.
Estranger	1'50 id.
Un número 10 céntims	id.

Any 3.er

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

CORT-REAL 7-1.er

Diumenge 4 d' Octubre de 1896

ANUNCIS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, folletons, etc., que 's remetin
á la Redacció, se'n donarà compte en lo Setmanari

Núm. 129

SECCIÓ GENERAL

QUI LLENGUA TÉ...

A Avinyó, la antiga ciutat papal de la Provença, s'hi acaba de celebrar un Congrés pera las reivindicacions de la llengua d'oc en la escola, en la tribuna y en la frona.

A Fransa, com á Espanya, després del renaxement literari de les llengües no oficials ha vingut la reivindicació de la vida, dels drets d'aquestes llengües: les varietats naturals han rebrotat y reclaman vida desembarrassada: lo taronger del fructe daurat del Mitgdie se seca y sa mustiuha trasplantat á les regions gelades del Nort y l' pibet gegant del Nort se migra, y s' empetiteix al bes dels raigs ardents del sol del Mitgdie. Y, no té remey; lo artificial, lo fictici, tart ó d' hora ha de fer lloch á lo natural y morir y desapareixer ofegat per la seva sempre crexent ufana.

Y no es qu' allí, com aquí, aquest renaxement, questes reivindicacions, no trobin obstacles á la seva empenta. Allí, com aquí, los utopistes, los que volen panarho tot, senten tremolar la terra sota sos peus davant d'aquest nou esclat de les varietats naturals y rebelan y's retorsan perque les lleys que governan o mon no son les per ellis futes, les qu' ellis voldrían imposarli.

Així com aquí senyalaran als poders públichs lo desenrollo del catalanisme com un perill creixent contra la seguretat de l'Estat, allí han senyalat lo Congrés d'Avinyó com una llevor de revolta y predican l'esermi contra las reivindicacions del Mitgdie. Y allí, com aquí, los caps de colla son los matexos; los que enen la pretensió de monopolizar la llibertat, los que olen imposar als pobles lleys contraries á les que Deu adonalsi.

Los arguments y'ls dicteris usats per uns y altres, si fa no fa, 'ls matexos. Llegiu sinó lo escrit per Mr. Lepelletier en l'*'Echo de Paris'*:

«Lo que prova ben be que en aquesta qüestió dels drets no s' tracta sino d' una tentativa de descentralització legislativa, del esbullament del enfusat de les lleys uniformes, dels retorns als usatges y al dret de les províncies, es aquest congrés d'Avinyó organiat per os trobadors.

«L' objecte del Congrés d'Avinyó es francament, odríam dir cinicament, atrevidament separatista. Se acta de restablir la llengua d'oc en la tribuna, en la glesia, en la escola. Evidentment, vetaquí una *utopia*, un somni; pero, no es una senyal del temps, com hauan dit en la época d'En Jouffroy, açò de que 's gos formular exa proposició? Açò es una llevor de revoltallada al etzar. En la ànima de les gentades no hi grará ni mica, ara com ara. Pero l' ferment quedará y seu temps, en un medi propici y en circumstancies favorables, llevará aquest dolent grà. Caldrà allavores sudir pera estirparlo al ferro y al foix pera arrençar les arrels més petites: tal vegada es més de bon seny consens desde ara l' arrencament.»

Fa bé L' *Aioli* de riüresen: es efectivament xocant á les darreries del segle XIX los homes que parsemprès de progrés, de llibertat, d'agermanament, an los que vulgan passar á foix y á sanch als pobles que cometan lo gros, l' incalificable delicto d'estimar la llengua propia més que totes les altres llengües, d'enyarre pera honrarla com es de justicia y de prouir lo seu us en totes les relacions de la vida.

Pero les lo reviscolament de les llengües lo que 's au de test? No: la llengua es una part de l' ànima dels pobles; un poble viu mentres conserva la seva llengua y'ls pobles que viuhen un dia ó altre conserven los drets que per ley natural los hi corresponen. Quan Deu permet que, per sobre tota la forsa y les imposicions dels poderosos, un poble conserva la seva llengua, es que sa soberana voluntat es qu'uest poble visca y si vol que visca es perque ha de cumplir encara algúñ fi. Lo bon sentit dels nostres ho havia comprés y perxó deyen: QUI LLENGUA TÉ

Á ROMA VÁ. Perque ho comprenen axis també, es perque los qui volen regir lo mon á son gust, quan algún poble los hi fa nosa pera sos designis tractan de ferlo desapareixer y un dels medis de què's valen es pendereli la llengua.

Qui llengua té á Roma vá. Perxó Catalunya, que té llengua, te fé y esperansa en lo pervindre, y perxó Provença, que té llengua, deu tenir y té aximateix fé y esperansa en lo pervindre.

Lo Congrés d'Avinyó, malgrat les amenasses com deya *L'Aïoli*, s'ha celebrat y la seva celebració ha sigut un èxit, com ho prova'l que se'l consideri com la deu d'una sèrie de congressos «que conduhirán al Sud de Fransa á una veritable descentralizació.»

Los acorts principals en ell adoptats son los següents:

Introducció en les escoles d'instrucció primaria de les obres clàssiques pera la ensenyansa del francés, per medi d'estudis comparatius ab la llengua d'oc.

Inscripció de la llengua d'oc en les llistes de les llengües vives pera 'ls exàmens del certificat de revalida.

Que l' govern envihi al pays d'oc magistrats de dit pays.

Invitació als oradors á que en les reunions públiques se servixin de la llengua del respectiu país, y

Adoptar en interès d'una acció práctica y ràpida, tot y mantenint lo dret dels diferents dialectes, l'unitat ortogràfica establetta per En Mistral en lo *Tresor del Felibrige*.

No duptém de que aquests acorts feran lo seu camí y que la Fransa, que fins avui havia sigut lo patró dels uniformistes y dels centralistes espanyols, donarà á n'aquests d'aquí endavant l'exemple del respecte y de la consideració als drets dels pobles que constitueixen l'Estat francés. Així nos ho fan creure les corrents qu' allí s' observan, y qu' hem senyalat més d' una vegada, y fins un fet darrerament ocorregut, de poca importància si 's vol, que relata lo ja citat *Aioli*. Se tracta de que l' mestre públic d'Orange se dirigí al Inspector de les escoles del Departament dihentli que per espai de més trenta anys l' ensenyansa de la llengua francesa li dona molta feyna y pobres resultats, y que axó l' ha decidit á ensayar un altre sistema que consisteix en fer traduir als noys del provensal al francés, havent observat que d'aquesta manera traduhexen ab més afició y, per consegüent, ab més profit que no pel avans acostumat. Pero, com aquests exercicis están ab oposició ab lo Reglament que no autorisa en les escoles altre llengua que la francesa, li demana si pot continuar usant dita innovació. Y l' inspector li ha respond que sí y que aprova y tenia son método per excellent.

¿No es veritat que á Espanya no s' trobaría cap inspector que, fins convensut de la bondat y dels bons resultats del mètode, s' atrevís á autorisarlo? Si ho feya ¡pobre d' ell! ¿Qué significa la consecució del fi que 's proposa l' ensenyansa, davant dels grans ideals que 's proposa l' Èstat al consignar en los Reglaments la prohibició en les escoles de tota altre llengua que no sia la oficial? Y, per altre part, ¿qui es un inspector qualsevol pera prescindir d'un Reglament fet per son superior gerárquich? ¿No 's va escandalitsar, fa poch temps, tot un ministre, al saber que hi havia á Espanya qui s' atrevia á ensenyar als noys la doctrina cristiana en l' únic llenguatge que aquests poden entendre?

J. B. y S.

DISTURBIS A FILIPINÀS.

Baix l' epigraf que caps aquestas ratllas, la casualitat ha fet que vingués á nostres mans un article publicat lo dia 24 de Mars del any 1888, en una notable revista que, durant llarg temps, veié la llum pública á la capital de Catalunya.

Lo títol, com no podía per menos, nos ha cridat l' atenció y hem sentit afany de llegirlo. Una volta llegit no hem pogut resistir á la temptació de reproduirlo, donchs, no pot ésser més oportú en las presents circumstancies.

Llegéxinlo los nostres abonats y en ell hi trobarán bona part de las causas que han promogut las actuals revoltes qu' amenassan la perdua de nostras colonias. Diu així l'article de referencia.

«De nou alguns periódichs han publicat que la pau de las grans colonias espanyolas de Oceania està amenaçada. No s' han precisat encara 'ls fets y 's divaga sobre las causas que 'ls hajen produxit; però apart de la immoralitat administrativa, no se 'ns amaga, y ho hem manifestat en altres varias ocasions, que existeix una causa molt fonda y permanent d'inquietut en l' afany que mostran los ministres d' Ultramar, de seguir la tradició unitarista, d'empenyarse en castellanizar las numerosas tribus que viuhen baix lo domini d'Espanya. Recents son alguns decrets dats per l'actual ministre manant l' us de la llengua castellana en las escoles de Filipinas, amenaçant ab varias penas als mestres desobedients, y recomanant al clero de las islas sa cooperació en aytal desgraciat propòsit; conegudas son també las complicacions que en los tribunals de la colonia porta l' desconeixement de la llengua tagala que parlan les indígenas. Mentre subsisteixin las preocupacions que á Madrid dominan fa molt temps, mentre se pretengui per inspiració de nostra innata peresa com lo mes cómodo, factible y necessari, que per tot arreu 's parli la llengua que 's parla en la Porta del Sol, y que 'ls homes de tots los climas y de las més diferents rassas que componen los restos del antich explendor d'Espanya se subjectin al motllo madriley, devém renunciar á ésser un poble colonisador y las revolucions y las guerres separatistas nos en convencerán, per desgracia d'Espanya y per molt lamentable que siga.

Fa pochs mesos que un ex-ministre, que qualsevol dia pot tenir de nou cartera gracies á la *benevolencia*, escribia en lo periódich *«El Globo»* (42 de Desembre de 1887) los párrafos que aném a transcriure, que demostren la ofuscació que regna, en aquest punt, en lo judici de nostres polítichs, fins los més lliberals, empenyats en continuar la obra estéril dels reys absoluts. Així escribia l'exministre á qui 'ns referim, y ho deixém en castellà perque no perdi gens de son valor autoritari y absorvent, ab la traducció.

«Lo que más abate y entristece al estudiar esta civilización, es ver cómo en esa hermosa porción de España, dominada y explotada por nosotros hace más de tres siglos, ocupada casi totalmente por frailes, el gran elemento colonizador que allí hemos tenido, gobernada por tantas eminentias en el ejército, en la administración, y en las ciencias, y después de gastados tesoros inmensos en la obra de su regeneration social, sólo unos 200,000 habitantes, de los sete u ocho millones que lo pueblan, hablen nuestro idioma, que es el idioma patrio, y que es, además, el oficial, el obligatorio desde 1550. Esto ni se comprende, ni se explica, dada la índole de aquellos habitantes, de suyo dóciles, sumisos e inteligentes.»

«Desde la ley 10, título I, libro VI de la Recopilación de Indias, en que se ordenó, que se establecieran escuelas para enseñar á los naturales del país el castellano, y la Pragmática de Felipe IV de 1664, mandando á los curas y doctrinarios, que dispusieran que á todos los indios les fuera enseñada nuestra lengua para que aprendieran la doctrina cristiana, y consiguieran otras utilidades en su gobierno y modo de vivir, hasta la Real cédula de 7 de Mayo de 1818, disponiendo que se preguntase á los Capitanes generales, en los juicios de reincidencia, si habían mandado á los párrocos que cumplieran aquella obligación, y el R. D. de 1863, ordenando la creación de Escuelas Normales, son muchas las disposiciones emanadas del Gobierno de la Metrópoli para que se enseñe el idioma patrio; y sin embargo, sólo lo hablan poco más que el 2 por 100 de sus habitantes.»

«En la memoria del ilustre Escosura de 5 de Julio de 1885 se encuentran datos harto desconsoladores y tristes sobre este hecho inconcebible, que tantos males engendra, que tantas dificultades crea, que tantos y tan insuperables obstáculos levanta para realizar la obra de la civilización de aquellos países, y que tanto ridículo ya que no desonor, hace caer sobre el Gobierno de la Nación.»

«Nuestras actuales leyes, no tan sabias, ni tan prudentes, ni tan previsoras, dados los tiempos y su cultura, como las primitivas de Indias, se dan para gentes que no las comprenden, y su aplicación se confia á autoridades, que á su vez desconocen el idioma del país. Es decir: que gobernantes y gobernados no se entienden; que los jueces juzgan y sentencian, sin darse cuenta de los hechos que se confian á

u fallo, y los ciudadanos no saben como pedir que se les ampare en sus derechos y que se les proteja su propiedad y su vida. El capricho pués, es muchas veces el que dirige los actos de los primeros, mientras los segundos sufren con harta frecuencia, funestas y hasta horribles consecuencias de este absurdo, y del inconcebible aislamiento en que vienen, ignorando, si el daño que se les hace procede de error, ignorancia ó mala fe del juzgador, ó de deficiencia de la ley.»

«Un intérprete, llamado *Directorcillo*, es el intermediario oficial entre los encargados de cumplir, y hacer cumplir las leyes; pero más valiera que no existiese. Es, por lo regular, este funcionario hombre de escasa moralidad y de ninguna conciencia; y su capricho unas veces, su mala fe otras, su avaricia las más, son los móviles de su conducta. No es extraño ver á estos *Directorcillos*, disfrutando un mezquino haber de ocho ó diez pesos, vivir poco menos que en la opulencia, y hacer grandes fortunas. No queremos decir cómo, porque sentimos vergüenza.»

«Y si las leyes de la nación han sido tantas, y tan imperativas, sobre este punto, ¿qué causa ha podido influir en tal estado de cosas, y qué hecho puede explicarlo? Las preocupaciones por una parte; la falta de autoridad ante el predominio, justificado si se quiere, de las órdenes religiosas; la mala condición de los españoles que van á Filipinas, como afirma Jágor en «*Sus Viajes*.»

«El fraile es el primero y principal elemento de la civilización filipina. El, con su modestia, con su paciencia, con su abnegación y su patriotismo ha ido conquistando palmo á palmo aquel vasto territorio; él, con su prudencia, con su sagacidad y su trabajo ha sabido conservarlo unido á la patria: él, con su fe, con su valor y su heroísmo ha combatido con predicaciones y con armas, á los enemigos de España, escribiendo en la historia epopeyas como la de la expulsión de los ingleses en 1862. Pues bien; el fraile, para quien no escasearemos nunca, ni el aplauso, ni la admiración que merece, es el primero y principal responsable de este hecho que lamentamos, así como él es también el que más poderosamente influye para que la obra de la civilización no se realice, como conviene á los intereses de las modernas sociedades. Su influencia, entre los indios, es decisiva, poderosa, casi única en la mayoría de los pueblos; y mientras él sea el único español que los entienda, los dirija, los proteja y los instruya, piensa, y piensa con acierto, que su omnímodo poder subsistirá: pero sabe también, que en cuanto se divulgue y generalice el habla castellana, y puedan aquellas pobres gentes entenderse directamente con las autoridades españolas; comunicarse con los viajeros que visitan aquellas islas, leer la prensa periódica, enterarse del estado del mundo y obrar por sí, su importancia y su poder han de sufrir rudo golpe. Por eso dicen, que si queremos asegurar la posesión del Archipiélago, y dominarlo sin peligro, es forzoso hacer que el indio viva envuelto en aquella atmósfera de idiotez, y sumido en la ignorancia de los pueblos primitivos; por eso, desde 1550, en que se les mandó por primera vez que enseñaran el idioma castellano, hasta hoy, ni se han visto obedecidos los mandatos de los reyes, ni cumplidas las disposiciones de los Gobiernos constitucionales.»

No volém seguir copiant, ni tampoch perdre'l temps rebatent lo que portém copiat. Una sola y única observació si que volém ferla y es la següent:

Lo frare es lo primer element civilisador de Filipinas, no precisament porque es frare, sino porque ha encertat á trobar lo verdader camí en la obra civilizadora; sia per sa caritat evangélica ó per lo que's vulla ha comensat per respectar lo modo de ser dels indígenas, no ha topat ab sas costums y aprenent y parlant l' idioma tagalo ha lograt gosar la consideració d' amich dels pobles, qu' aixís han olvidat sa condició de vensuts. En cambi los partits espanyols empenyats en favoreixer l' obra d' absorció y l' creixement d' un element mestís anti-espanyol portant á la colonia preocupacions, vics y odis de la Península, preparan la ruina de Filipinas com conseguiren la de la Amèrica espanyola.

Deu illumini á nostres governants; però si Filipinas se pert, lo dia de la suprema crisis sápiga que sols s' aixecarán per Espanya las tribus que no hablan castellano; com feren los indis de las Pampas y de Méjich.»

No cal que hi afegeí cap comentari que prou se'ls farán los nostres llegidors, y aixís, fets *in-mente* ó de viva veu, nosaltres nos escaparém pot ser per aquesta vegada de la persecució catalanófoba iniciada ab la denuncia de «*Lo Regionalista*» de Barcelona á la que ja fa costat avuy la de «*Lo Somatent*» de Reus.

Benaventurats los que pateixen persecució per la justicia.
(De *Lo Catalanista*)

La Persecució

Notém, fa algun temps, que la propagació de la doctrina regionalista troba dificultats y fins es cohibida per la pressió governamental.

No sabém si aqueixa corrent ara de poch estableerta obeheix á instruccions concretes del ministeri, ó si es que 'ls representants del poder públich nos confonen ab certs impugnadors de la soberanía d' Espanya més enllà del mar. No sabém tampoch si hi ha algun interés egoista ó alguna passió satànica qui estiguem compromeses á fer caure des sobre de Catalunya totes les ires del autoritarisme.

Lo cert es que després de la denuncia de *Lo Regionalista*, vingué lo rebonabori contra l' sermon de Montserrat, pronunciad per lo digne rector del Bruch, y no fa gayre que ha sigut denunciad *Lo Somatent* de Reus y pres lo seu director per espay de divuyt hores.

Cal aixecar l' esperit enlayre y reflexionar sèriament sobre aquesta situació violenta y perillosa en que 's tracta de posarnos. No volém creure que se'ns vulla espulsar de la legalitat, q'an tantes idees corrosives, desde la anti-religiosa á la anti-social, s' escampen en llibres, en reunions y en diaris, sense destorbs de cap mena. No volém ni podém creure que 's vulla retrotraurens als temps de Felip IV y del Comte Duch de Olivares en que la animositat contra 'ls catalans se manifestava en arbitraries desigualtats y en irritants injusticies. No volém ni podém creure que s'haja apagada del tot la flamarada del seny en la gent qui governa y vullen prescindir de Catalunya en los grossos conflictes que tenim en perspectiva.

Si aixis fos, si existís l' intent d' aislarnos y de reduhirnos á la impotencia per l' imperi de la força; si verdaderament se posás entre nosaltres y les demés regions d' Espanya una cadena de ferro, nosaltres per açó no callariam. Als governants y als seus instigadors, als enemichs del nom catalá, fóssen quins fóssen, els diriam ab molta virior, pero també molt respectuosament, que 'ls pobles han nascut pera la llibertat y que el dret á la llibertat es un dret intangible.

Ab lo cap alt y ab la voluntat ferma obririam aquell llibre famós, aquella *Proclamació* hermosíssima que en 1640 los Concellers y Concell de Cent de Barcelona dirigiren á Felip IV, y llegiríam ab veu, no pas esporuguida, sino ben forta:

«Lo Compte, (avuy lo Govern) no usa de poder absolut ni fá lleys sol, ni pot derogarles. Ménos encara pot contravenirles. Ho digueren los senyors reys en les Corts de Barcelona: *poch valdría fer lleys si per Nos y per nostres oficials no fóssen observades*. Ademés de la obligació civil obliguen en conciencia, y su rompimiento seria pecado mortal, porque no le es licito al Príncipe contravenir al contrato. Lliurement se fa, però ilícitament se revoca. Y si la paraula reyal ha de tenir força de ley, més fermesa exigeix la fe que 's dona en contracte solemne.

»Sols Deu pot dir: *sit pro ratione voluntas*. Les voluntats dels homes son falibles y no s' han d' ajustar les accions á la regla del gust ó convénientia, sino á la rahó. Aquell concell: *es licit si convé*, lo condemnen tots los doctors catòlichs, porque l' Poder al Princep li doná Deu pera usarlo sens dependencia, pero no pera abusarne en detriment del vassall, de qui es pare clement y piados, y sols pot lo que en conciencia pot.

»No se puede presumir del Príncipe que manda injusticias, por ser concepto indecente á la Magestad Real. Y todos infieren que proceden los daños de Cataluña y los malos sucesos de la Monarquia de aquello á quien V. M. fia los negocios graves.

»Les errades comeses en los procediments condemnén les politiques imaginaries, les quals torben la direcció en lo Govern, confonen y atropellen la justicia. Molts hi há qui entenen molt, pero acerten poch com metges de gran Theórica y desditzada práctica, á qui tots escolten en la càtedra y estranyen en la enfermetat; son celebrats per entesos, pero aplicat son saber á la experiéncia, ni toquen mal que no gangrenen, ni apliquen remey que no danyen.

»Pera que visca la Pàtria se desagnen los catalans, no pera morir infamement com esclaus; que no perdenjam la honra per la vida, pero si la vida per la honra moltes vegades. Y en servey de la Pàtria está feta á créixer la herba dels camps ab sang derramada, y no á veures marcida ab llàgrimes de cautivitat.»

Ago llegiríam considerantho pertinent y oportú en les desconsoladores circumstancies que 'ns amenacen; y si no fóssen escoltats ni atesos, podríen matarnos, pero no arrancar del nostre cor l' amor á Catalunya, nostra patria, á qui estimám ab esclusió de tot altre amor qui puga profanarla y empietirla.—O.

(De *La Veu de Catalunya*.)

Noticies

Oficials

AJUNTAMENT.—Sessió del 30 de Setembre.—(2.ª convocatoria.)—Baix la presidencia del senyor Arcalde y ab assistència de 11 concejals, se reuní en sessió la Corporació municipal, prenentse los següents acorts:

Aprobar comptes per valor de 1275'75 pessetes y la distribució de fondos pel mes d' Octubre.

Concedir permís per' obras á D. Francesch Miralles.

Passar á la Comissió de Foment un recurs de D. Ramón M. Almeda y D. Narcís Auguet, demandant la demolició de una pareta que s' està construïnt en lo carrer de Ronda.

Encarregar á la Comissió de Governació lo blanqueig y pintura de la presó.

Considerar que no es atribució del Ajuntament una solicitudo la provisió de classes de professors de la escola de dibuix que 's va a crear.

Procedir á la recepció del empedrat del carrer de la Albareda.

Arreglar los cotxes dels morts y 'ls uniformes del personal dels mateixos.

Y, després d' altres acorts de poca importància, s' aixecá la sessió.

Com indicarem en lo número passat, lo dia 24 de Setembre tinqué lloch en lo vehí convent de monjes benedictines de St. Daniel una ceremonia que feya més de vuitanta anys que no s' havia celebrat. Tal fou la benedicció de la nova abadessa D. María Motger y Aulet per l' Illdm. Sr. Bisbe de la diòcessis. A las vuit en punt del matí, qu' era l' hora senyalada pera comensar l' acte, D. Pià Falgas d' Aulet y D. Anna Brusi de Almeda anaren á buscar á la nova abadessa á la porta principal, acompañades de quatre noyetes que portavan les insignies abacials; bácul, estola, anell y carta d' obediencia á la Santa Seu. A la porta de la iglesia estava reunida tota la comunitat. Immediatament comensà la missa lo senyor Bisbe y després de l' introit, s' assentá en una cadira al mig de l' altar de care al poble. Lo nova abadessa s' agonellà á sos peus y llegí en alta veu la carta d' obediencia. Acabades les primeres oracions de la missa se girà altre volta lo Sr. Bisbe de cara al poble y digué les pregaries de benedicció de l' abadessa: aquesta s' aguó á terra en lo centre del presbiteri, apoyant lo cap en un coxi de seda vermella, y entonà lo Sr. Bisbe la lletanía dels Sants, cantantse acabada aquesta un prefaci especial, per cert molt bonich, mentre lo Prelat imposava les mans sobre l' cap de l' abadessa, agenollada. Feta la benedicció, s' assentá la abadessa en una cadira al mig de les avans dites senyores, qu' eren les testimonis del acte, y seguí la missa. En arribant á la comunió lo Sr. Bisbe la donà solament á l' abadessa y acabada la missa la acompañà á sentarse en la cadira episcopal ahont li imposà l' estola (explaudit exemplar brodat en or, que guarda l' monastir) li posà l' anel abacial y li féu entrega de la crossa (aquesta magnifica, de plata daurada, y nova, per haverse perdut en temps de la guerra dels francesos la que tenia l' monastir pera semblants actes). Al comensar lo Tedeum, l' abadessa ab sos acompañants marxà tot depressa, sortint per la porta principal de la iglesia, cap al monastir y al arribar á la porta claustral, aquesta s' obri apareguent dintre tota la comunitat de monjes ab creu alsada y cirials encèsos, dos d' elles ab bordons y les dos més velles sostenint lo pali, colificantse en mitj de les dos últimes la abadessa ab la crossa á la mà. Se tancà la porta claustral y la comunitat per l' interior del convent se dirigi al chor, ahont las monjes besaren l' anel de la abadessa en manifestació de obediencia, y s' acabà l' Tedeum girat lo senyor Bisbe de cara al chor.

Acabada la ceremonia, que fou magestuosa é imponent, estant l' iglesia expléndidament decorada é iluminada, plena de fidels y de distingides families convidades y mantenintse l' ordre en tots los actes per los senyors Almeda, Anguera y dos sacerdots parents de la nova abadessa, passà aquesta al parlador ahont rebé la felicitació del nombrós concurs, desitjós de darli la enhorabona; havent observat ab gust que allí no s' usá altre llengua que la nostra.

La funció s' acabà á les deu y en ella prengué part la capella y música de la Catedral.

—Per falta d' espai en aquest número, en lo que vé donarem compte de varis llibres y opúsculs rebuts en nostra redacció.

—Llegím en un diari local que, per rahons d' economia, s' ha encarregat al professor de dibuix de l' Institut la nova escola acordada establir per l' Ajuntament, lo qual se diu la desempenyará medianat un mòdic sobre-sou. Veurem que tal anirà.

—Lo ministre de Foment ha concedit exàmens extraordinaris durant lo present octubre, als alumnes de facultat que no 'ls hi faltin més qu' una ó dos assignacions per acabar la carrera.

—Ab lo títol *Euskaldun* ha comensat á publicarse á Bilbao un nou setmanari fuerista.

—Han sigut trasladats á Barcelona y Manresa respectivament, los R. P. Jaume Maresma y Joseph Parera de la Companyia de Jesús, que feya molt temps residien á Gerona ahont s' havien conquistat moltes simpaties.

—Han comensat á circular billets de banca falsos de 100 pessetas, de la emissió de primer de Juriol de 1886 ab lo bust de Goya. Se distinguen dels bons per tenir lo bust un xich borros, lo que 's nota principalment mirantlos contra claror, y en que 'ls fils del marge estan sobreposats.

—Lo setmanari de Palafrugell *La Imparcialidad* ha cessat en la seva publicació.

—Nostre amic lo lloreat poeta D. Ramón Masifern ha traslladat la seva residència á Olot.

—Ab motiu de inaugurar-se lo quint Misteri de Dolor del Rosari monumental que s' aixecarà á Montserrat en lo camí que va del monastir á la cova de la Verge, l' Apostolat de la Oració de Catalunya, piadosa associació que ha costejat dit Misteri, ha organiat una gran romeria al santuari de Montserrat que 's verificarà los días 10, 11 y 12 d' aquest mes. Se sab que hi concorreràn los prelats de Tarragona, Vich, Solsona y Lleida y que s' ha demandat á Roma la Benedicció papal pera l' dia de la benedicció del Misteri. En altre lloch d' aquest número publiquem lo programa de les funcions que 's celebraran y en la secció de variétats un article publicat per *La Renaxença* sobre l' monument que s' ha d' inaugurar.

—S' assegura que aviat serà un fet la continuació del ferrocarril d' Amer fins á la nostra ciutat. Celebrariam que axis fos per la utilitat que 'n pervindria á Gerona y á tota la comarca; pero, s' ha assegurat tantes vegades, que ja quasi desconfiem de que tant bonichs auguris se converteixin en realitat.

—Ab gran concurrencia y baix la presidencia del senyor don Frederich Renyé y Viladot, se verificà á la tarda del darrer diumenge la anunciada Junta general de la Associació Catalanista de Lleida, prenent per unanimitat, entre altres varis, los següents acorts:

Celebrar próximament una vetllada literaria-musical.

Comensar en lo vinent mes de Novembre una sèrie de conferències, á càrrec de varis senyors sòcis.

Publicar desde primer de Janer del any vinent una Revista mensual, orgue de la Associació.

Y verificar durant aquest mes una excursió científica á Balaguer y Camarasa, al objecte de visitar las preciositats artísticas é históricas de la primera població y las famosas covas de la segona.

—Aquest any no hi haurá excedents de cupo, donchs tots los joves quintats serán cridats al servei. Lo govern ha acordat destinar á Cuba de la última quinta 40,000 homes, 5,000 á Filipines y 2,000 á Puerto Rico. Los demés á la península.

S' ha acordat també concedir un mes de plasso pera presentarse als transfugis y desertors que están amagats ó son al extranger.

A la sona de Gerona corresponen 789 homes per Cuba, 39 per Puerto Rico, 59 per Filipinas y los restants 898 per la Península.

—La situació militar á Cuba no ha variat gran cosa, la sanitaria millora un xich y la econòmica ha empitjorat cotisantshi l' or ab un 20 por 100 de prima. Les notícies de Filipines donan á la insurrecció molta més gravetat de la que feyen presumir los primers telegrames.

—Ha mort á Ciudad Real víctima de ràpida malaltia D. Eduardo Sauco Diaz, germà del Sr. Governador civil de aquesta província, á qui y á sa distingida família accompanyém en lo sentiment.

—Hem vist l' acort pres per l' ajuntament en la última sessió manant passar á la Comissió de Foment un recurs presentat per los senyors D. Ramón M. Almeda y D. Narcís August contra las obras que un particular està fent en lo camí de Ronda, prop del Convent de las Adoratrius; com segons tenim entés se tracta aquí de una questió purament legal, la de si existeix ó no lo mencionat carrer, y en cas afirmatiu si la cessió de parcelles sobrants s' ha fet ab arreglo á la llei, nos sembla que no estaria de més s' escoltés al advocat assessor de la Corporació municipal.

Y, á propòsit d' aixó, se 'ns diu que l' Sr. Almeda en lo seu recurs s' estranya de que no s' hagi donat compte de una instancia que va presentar en Agost passat. ¿Es que se ha perdut?

—Se ha publicat lo n.º 24 del quinzenari de propaganda *Lo Regionalista*, que conté lo següent sumari: *Nostra denuncia*.—Esborsos patriots.—Tot per Catalunya.—Barreja.—La nit al ras.—¿Qué es la patria?

Se reparteix de franch en lo *Centre Catalanista de Gerona*.

—La companyia de saruela que ha de actuar en lo Principal en la vinent temporada de firas, será dirigida pel primer actor don Patrici Leon, y de la mateixa formaran part las Sras. Gomez (J.), Llorens, Obregon, Oliver, Sans, Gomez (E.), Pastor y Sans (J.) y ls Srs. León, Lopez, Daicra, Avilés, Lamas, Rojo, Martínez y Muñoz.

—Com es de consuetut lo die primer d' Octubre se verificá la solemnitat de la obertura del curs de l' Institut provincial de segona ensenyansa y del Seminari Conciliar. En lo primer, l' acte fou presidit pel Sr. Gobernador civil y en lo segon pel Ilm. señor Bisbe.

—Resulta que de 182,000 mossos allistats enguany en tota Espanya, 92,000 s' han lliurat del servei per inútils, curts de talla, fills de viuda ó pare sexagenari, ó per haverse deixat de presentar. *El Imparcial* de Madrid troba qu' aquesta xifra té d' amagar molts abusos y moltes ilegalitats. Opiném de la matexa manera.

—**FIRAS Y FESTAS.**—*Firas.*—Dia 4 Pont Major de Gerona. *Festas majors.*—Dia 4, Palau Sator.—6, Medinyá.—11, Flassá y S. Pere de les Preses.

—J. LLINÁS Y C. BANQUERS.—*Ciutadans*, 16.—Compran ab benefici cupons d' Exterior, Cubas y altres. Compran y venen valors al comptat. Reben ordres de Bolsa. Obran compte, corrents ab interès.

—CAXA D' ESTALVIS DE GERONA.—*Ciutadans* 16, y Liebre, 2.—Imposicions al 5 per 100 desde 10 pessetes.—Id. al 3'50 per 100 desde 1 pesseta.—S' admeten los dilluns, dijous y dissaptes de 9 á 1 y 'ts diumenges de 10 á 12.

Pera les devolucions los matexos dies y hores.—Se proporcionan gratis prospectes pera ls altres detalls.

tosa mort del Diví Redemptor que sotrauejà al mon en sostentaments, ha inspirat sempre als mestres capdals de toutes las arts. Los Cristos morents han passat á la tela y al marbre eixits de las mans dels Velazquez, Van-Dyck ó Camba de la Augusta representació. Molts pobles han erigit Vía-Crucis, exposant al Crucificat en mitj dels grandiosos panoramas de la Naturalesa, pera anarre á postrar á sas plantas ab lo cor bategant de la impresió rebuda pel camí.

Dintre poch temps també la històrica montanya de la nostra Catalunya veurà alsarsse majestuosa la Santa Creu, ostentant la preciosa càrrega del Cos Sant, símbol grandios d' un cataclisme diví posat enfront d' altre cataclisme de la Naturalesa. Las gegantinas penyas per entre mitj de las que s' han trenat innumerables llegendas podrán contemplar lo monument que 'ls adoradors del Sagrat Cor en nostra terra, aixecan pera commemorar la mort del Fill de Deu, en lo camí que mena als llochs ahont s' aparegué als pastors de Monistrol la seva Santa Mare, la gentil Moreneta de la Montanya.

Veus aquí las fonts d' inspiració que pera trassar son projecte senzill y grandios á la vegada ha tingut en Puig y Cadafalch á qui en bona hora se li encomaná la piadosa commemoració. L' arquitecte s' ha trobat ab que tenia de representar un misteri que en sí mateix porta ja la grandiositat y per això ha fugit dels rebuscaments y de las massas feixugas. Ha donat tota la importància á la essència del símbol y, de consegüent, pera commemorar lo quint misteri de dolor ha projectat una creu ab lo Cos del Crucificat. Res més, y fins pera donar bella mostra de lo ben filosofada de sa idea ni sisquera se li ha ocorregut engrandir lo monument ab la exageració en las midas, sabent com sab que al descubert y posat en comparació ab las massas gegantinas d' aquells turons tot li tenia de resultar diminut.

Una creu de quaranta pams d' alsada demunt d' una soclada de pedra es tot lo essencial del monument. Ja s' encarrega d' engrandirla la ben trobada proporció dels elements y la belesa de la decoració.

La imatge del Salvador es una de las obras mestres d'en Joseph Llimona. Ab tot y que l' havèm vist al sortir de la fossa, ab sas desigualtats de tó, ab sas ratllas lluentas que hi ha deixat lo cisell, devém confessar que 'ns ha sorprès molt agradablement. La actitud està ensopogada, té magestat y dins de la severitat dels detalls, la anatomia està accentuada de tal manera que fa pensar en lo realisme ben entés de las centurias mitjançanes. La testa es de lo millor que té la estatua, sense que vulga dir això que lo demés no estiga bé. Mes la manera folgada y artística de tractar los detalls á grans masses (la cabellera, per exemple) sense perdre res de sa exactitud proclaman en alta veu lo talent d' en Llimona.

La creu es de ferro ricament decorada y en ella ha seguit en Puig y Cadafalch la tradició de las creus professionals, que tanta fama donaren á la orfebrería religiosa dels sigles XV y XVI. Està capsada per adornos aplicats de bronze quin dibuix es d' elegant estil gótic florit. En lo cap d' amunt l' adorno conté un àngel ab l' escut del Apostolat de la Oració. Als peus del Crucificat s' hi motiva una peanya ab la representació de la mort: una calavera y flors de cementiri. Part d' arrera hi han los símbols dels quatre Evangelistes y en lo centre allá ahont correspon lo nimbo de la testa, l' símbol de la mà senyalant ab dos dits, que trobem en l'imatge de Sant Pau del Camp.

La columna lobulada que sosté la creu ostenta quatre escuts: los de Catalunya y Sant Jordi, lo de Lleó XIII y l' de Montserrat. En la socolada, allá ahont hi ha la inscripció commemorativa de la dedicació, s' hi aixeca una reixa que volta la pedra com un davantal per tres de sas caras, tota erizada de punxes pera privar que ningú puga enfilarse á profanar lo monument. Aquesta reixa, d' excellent dibuix gótic, està construïda ab tot coneixement del art del cerallar.

No hi ha res més en lo monument y no obstant la idea està magistralment expressada. A més á més en Puig y Cadafalch hi ha donat aquell ayre de la terra que 's complau en comunicar á totas las seves obras, en Llimona hi ha posat à contribució son talent d' artista escultor y 'ls encarregats de la execució d' aquest notable monument (per qué no anomenarlos?), los senyors Masriera y Campins, s' han excedit en perfecció de mà d' obra, en economia y en l'estètika, á fi de que la obra eixida de sas mans fos digna de Sa augusta representació, de la important associació del Apostolat de la Oració á Catalunya y del lloch venerable y tradicional ahont deu anar colocada.

BONAVVENTURA BASSEGODA

Adéu, verdas campinyas!
Ja no podrán mai més llevar las vinyas
l' enmelador rahím.
Com débil fembre plora,
del cástich del Señor j' ha sonat l' hora,
oh poble d' Ephrahím.

La tempesta pels ayres ressonava
y l' crit pahorós de «guerra» despertava
al poble del Señor:
per comas y garrigas
s' estenían las masses enemigas
de Chanaá y Assor.

Del fer Jabin las bárbaras maynadas
de Cedès y d' Edom las bellas pradas,
traydors, varen dellá,
de tot Judá las tribus escullides,
las llars que benehidades
sigueren per Jehová.

Al demunt de son poble que, ingratis, peca
son brás onnipotent irat aixeca
lo Deu de terra y cel....

Com lluyta ab la tempesta que ressona?
Seguíu, fills d' Ephrahím, á la matrona
de Rama y de Bethel.

A Débora, l' hermese,
á l' ombra fresca d' una palma ayrosa
sentada trobaréu;
ella es, ella es qui 'us crida;
per lo Deu de Síná ne's escullida;
neu á escoltará sa veu.

—Veniu, veniu á mí—Débora exclama—
en nom del Deu que 'us ama,
oh valents d' Ephrahím, jò us guiaré;
de Cedès y d' Edom, veniu á l' hora,
óiu ma veu sonora
y 'l poble d' Israel jo salvare.

—Encara es hora, poble meu, de viure,
jo 't vull potent y lluire.—
Y, alsant son brás d' acer entre l' perill,
á tots los seus—javant!—Débora deya
y en mitg d' un gorg de sanch á sos peus queya
l' energullit capdill.

Lo fer Jabin moria
y «victoria», «victoria» repetia
la tribu d' Israel,
y Débora, l' hermese,
s' entorná á l' ombra de la palma ayrosa
dels boscos de Bethel.

NARCÍS DE FONTANILLES.

SECCIÓ RELIGIOSA

ROMERIA Á MONSERRAT

de l' Apostolat de la Oració de Catalunya

PROGRAMA

Dia 10.—Á las sis de la tarde, l' Excm. Sr. Arquebisbe de Tarragona, acompañat dels demés Prelats assistents, farà la presentació de la Romeria á la Verge; seguit á eixa ceremonia lo reso del Sant Rosari y Salve dels Monjos.

A un quart de nou començarà la Vefila nocturna al Santíssim, exposantse solemnemente S. D. M., cantantse lo Trisagio y predicant lo Dr. D. Felius Sardà y Salvany, Pbre.

Durant la nit anirán meditantse los passos de la Passió del Senyor, alternant ab algún cant sagrat ó tocada de música religiosa.

Dia 11.—Á las quatre de la matinada reserva del Santíssim.

A dos quarts de sis sortirà lo Rosari de l' Aurora á cantar los Misteris de Goig, ab explicació encarregada á fervorosos y distinguts sacerdots.

A dos quarts de vuit començarà la Missa de Comunió general que celebrarà l' Ilm. Pare Abat Visitador de Montserrat.

A las nou benedicció del pendó qu' estrenarà aquell dia l' Orfeó Català.

A dos quarts de deu, Ofici, que celebrarà de pontifical l' Excm. Sr. Arquebisbe de Tarragona, cantant en ell l' Orfeó Català, compost de cent veus, la gran Missa del Mestre Victoria «O quam gloriosum est regnum», predicant lo Rnt. P. Matas y estrenantse, al acabar, los Goigs á la Mare de Deu, del Mestre Brudieu, del segle XVI.

A les tres de la tarda sortirà en processó la Romeria vers lo camí de la Cova de la Verge pera la benedicció del Mysteri que s' descubrirà en aquell moment. La senyor Bisbe de Vich, fundador del Apostolat en nostra terra, està encarregat del sermó de dedicació y l' Orfeó Català de l' execució del himne que s' entonarà al descubrirse lo Mysteri.

De retorn al Santuari se cantarà la Lletania y en lo Temple se resarán los Misteris de Gloria, acabantse ab lo Virolay cantat pel poble.

A les vuit vetylada en ló Claustre de l' Iglesia, convenientment emvelat: l' Orfeó està encarregat de la part artística y portarán la paraula principalment lo canonge Collell y l' P. Juli Alarcón, director general del Apostolat de l' Oració en Espanya, acabantse ab la repetició del himne.

Dia 12.—Á las set, finció de despedida, celebrantse un ofici cantat per la Capella del Monestir, predicant lo Reverent Jaume Cararach, y Vicari General de Tortosa, y cantantse un Te Deum final.

SANTS DE LA SETMANA.

Diumenge, 4.—XIX. N.º S. del Roser. y S. Francesch d' Assis cf. y fdr.

Dilluns, 5.—S. Froiliá b. y s. Plácit mr.

Dimarts, 6.—S. Bruno fdr. y s. Emilio mr.

Dimecres, 7.—S. March p. y s. August cf.

Dijous, 8.—Stas. Brigida vda. y Reparada vg. mr.

Divendres, 9.—S. Dionís b. mr. y sta. Publia abadesa.

Disapte, 10.—S. Francisco de Borja y s. Lluís Beltran, cfs.

QUARANTA HORES.

Avuy se troben en la Iglesia de San Pedro

SECCIÓ COMERCIAL.

Mercat de Gerona del dia 3 d' Octubre

Especies.	Measures.	Pesetas
Blat.	QUATERA DE 80 LITRES.	16'00
Mestall.	"	14'00
Ordi.	"	8'50
Segol.	"	12'00
Civada.	"	8'00
Besses.	"	15'50
Mill.	"	10'00
Panis.	"	9'50
Blat de moro	"	11'00
Llobins.	"	8'50
Fabés.	"	13'00
Fabó.	"	14'00
Fassols.	"	21'00
Monjetes.	"	22'00
Ous.	Dotzena.	1'20

COTISACIÓ Y CAMBIS

DIA 3 D' OCTUBRE DE 1896

EFFECTES PÚBLICHES

Exterior.—(fi de mes).	88'00
Id. (fi de proxim).	72'87
Interior.—(fi de mes).	68'68
Id. (fi de proxim).	63'12
Amortizable.	00'00
Billets hipotecaris.—Isla de Cuba.—Em	

SECCIO D'ANUN CIS

SUCURSAL JUNCOSA

13 Plassa de la Constitució 13,
Gerona

DESPATX CENTRAL
10 FERNANDO VII 10
BARCELONA

Aquesta antiga y tan acreditada casa se dedica únicamente al comer de XACOLATES, SUCRES, CAFÉS y THÉS.

Reb directament los llegíssims sures de la isla de Cuba, els cafés de Puerto-Rico HACIENDA, MARTINICA, MAYAGUEZ, MOCA Y CARACOLILLO de CEYLAN; de a quí el gran consum qu' es fa d' aquells articles.

Aquesta casa torra diariament lo café y se distingeix per la calitat y pureza d' ell.

Recomana que per obtener un bon café aromàtic y fort se usin las barrejas en iguals parts del MOCA y PUERTO-RICO, així com lo CARACOLILLO y MOCA, evitant sempre que bullí puig que deu ésser una pura infusió.

Gran surtit de THÉ del Nord de Xina y del Japó. Aquesta excelent beguda sols pot obtenirse en las classes d' ORANGE (Carte Rouge) LIPTON, ORANY PECCO, MENLANGE.

Especialitat en lo SOUCHONCH. Aquesta classe es el mes fort y deu emplearse en menos quantitat de la que generalment se usa; una lliure de THE SOUCHONCH equival a 4 lliures d' altres thés.

MAXIM FERNANDEZ

PERRUQUER DE S. M.

Ayuga Minòxima vegetal per tenir lo cabell. No te riva en lo mon, perquè a més de sos efectes marevollosos, no taca ni perjudica la pell en lo més mínim.

Aquest assombrós y sorprendent específich, se ven en dita perruqueria.

24, RAMBLA DE LA LLIBERTAT 24,
GERONA.

Grans rebaxes al engrós.

Escolta lector; si ets vell
y 'l cap blanch te desfigura,
t' he de dar un bon concell:
si 't vols tenir be 'l cabell
fesho ab aquesta tintura.

TINTURA ABISINIA INSTANTANEA

EDICIÓ DE PROPAGANDA
DEL COMPENDI DE LA

DOCTRINA CATALANISTA

PREMIAT EN LO CONCURS REGIONALISTA

del "CENTRE CATALÀ", de Sabadell

Aprobat per la Junta Permanent de la Unió Catalanista

Tirada 100.000 exemplars

Forma un opúscul de 32 planes en octau, d' esmerada impresió sobre paper satinat y ab cuberta de color.

PREU: 15 céntims.

Les demandes al engrós al Secretari del «Centre Català» de Sabadell.

PIANOS Y HARMONIUMS

—DE—

DIEGO SALAS

SE VENEN A PLASSOS Y AL CONTAT

SE LLOGAN, RECOMPOSAN Y AFINAN

Magatzems: Bell-lloch, n.º 1.—botiga

IMPREMPTA Y ENQUADERNACIÓN

MANEL LLACH

Ferreria Vella, 5

GERONA

Mercaders (Neu) 12

Impressió de tota classe d' obres, folletons, circulars, sobres, paper comercial, tarjetas, esquelas mortuorias, facturas y demés objectes referents al ram d' Imprempta.

Assortit de tots los documents y demés objectes per la Guardia Civil.

Documents per los Municipis y Jutjats municipals.

Encuadernació de tota classe de llibres per luxosos que sian.

Preus sumament baratos

500 fulls de paper comercial timbrat 5 ptes. | 1000 sobres comercials timbrats 5 ptes.

FERRERIA VELLA, 5—GERONA

BANCH VITALICI DE CATALUNYA

Companyia general de segurs sobre la vida establecida á Barcelona

CAPITAL SOCIAL

10.000.000 DE PESSETES

Capitals suscrits fins al 31 Dicembre 1893 87,949,791'98 ptes
Actiu en idem 15,337,928'87 »
Sinistres pagats fins a idem 32,82,316'69 »
Reserves ó fondos de segur a idem 4,178,675'62 »

Les principals classes de segur son:

Vida entera.—Capital pagador á la mort del assegurat, á la seva dona, fills ó qualsevol altre persona designada anteriorment.

Mixto.—Capital pagador al assegurat si viu lo die fixat; ó, immediatament d' ocurrir la seva mort, á la persona designada per ell mateix.

Terme fixo.—Capital pagador en lo die fixat sia al assegurat ó als seus hereus. En cas de mort del assegurat s' acaba lo pago de les primes.

Aquests segurs participan en un 50 per 100 dels beneficis de la Companyia.

SEGURS DE CAPITAL APLASSAT

Segurs temporals.—Segurs de sobrevivencia

SEGURS MIXTOS A CAPITAL DOBLAT

Rentes Vitalicies.

Delegat General á n' aquesta província:

Joseph Coderch y Bacó, advocat.—GERONA.

FONTBERNAT—Callista

—(Ulls de poll)—

S' ARREGLAN LOS PEUS Á DOMICILI

PROGRÉS, 23—Perruqueria.

GEOGRAFIA DE CATALUNYA

PER EN FRANCISCO FLOS Y CALCAT

Consta de 208 planas, conté alguns gravats entre ells dos mapas, y no mes val l' exemplar enquadernat

SOS RADS

Al engrós á QUINZE PESSETAS la dotzena.

De venda en la llibrería de D. Joseph Franquet

FILL DE FRANCISCO VILARDELL Y COMP.^A

SALT

Molí Fariner

Sistema AUSTRO-HUNGAR y de MOLAS

Tant per l' un com per l' altre sistema se fan las moltas á preus sumament modichs.

ESTABLIMENT Y TALLER

DE

PAU CASSÁ

PINTOR Y EMPAPERADOR

Magnífichs mostruaris de papers pera decorar habitacions desde 25 céntims á 30 pessetes la pessa.

Cromos, motllures, transparents y cuadros

Novetat, bon gust y economía

Gerona.—Baxada del Pont de pedra, 14

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU

del «Centre Catalanista de Gerona y sa Comarca».

Redacció y Administració. Cort-Real núm. 7.-1.er

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Gerona	1 peseta	trimestre
Mora	1'25	id.
Estranger	1'50	id.

Un numero sol, 10 céntims